

Forslag om godkendelse af Landskassens regnskab for 2024.

(Naalakkersuisoq for Finanser og Skatter)

(1. behandling)

Tak til Naalakkersuisut for fremlæggelsen af Landskassens Regnskab for 2024. For Demokraatit er det vigtigt, at vi tager stilling til regnskabet med både realisme og ansvarlighed. Det er et regnskab, der får en revisionspåtegning uden forbehold, hvilket naturligvis skal anerkendes. Men det er også et regnskab, der endnu en gang tydeliggør de underliggende problemer i vores samfundsøkonomi.

Vi kan konstatere, at Landskassen i 2024 endte med et underskud på 250 millioner kroner, hvilket er hele 125 millioner kroner dårligere end det, vi havde budgetteret med. Afvigelserne skyldes især lavere indtægter end forudset, fordi udbytteerne fra de selvstyrejede selskaber slet ikke levede op til forventningerne. Herudover er det markant, at der ikke mindst på sundhedsområdet er højere udgifter, hvor patientbehandling i udlandet og vanskelighederne med at fastholde og rekruttere personale endnu en gang har resulteret i merudgifter.

Dette bekræfter det billede, vi kender: Vores økonomi er sårbar, når indtægtskilderne ikke er brede og stabile, og når kerneområder som sundhed overskrider bevillingerne. Derfor er det også rigtigt og nødvendigt, at vi som ansvarlige politikere peger på behovet for strammere budgetdisciplin, for strukturreformer og for en bredere økonomisk base.

Men vi skal samtidig være fair og se på den udvikling, der allerede er sat i gang. Naalakkersuisut har i sit forslag til Finanslov for 2026 fremlagt en række initiativer, som netop adresserer de problemer, der bliver fremført i Landskassens Regnskab for 2024. Finanslovsforslaget lægger således op til omfattende effektiviseringer i den offentlige administration. Målet er ikke blot at spare, men at frigøre kræfter til kerneopgaverne og levere en bedre service til borgerne. Ved en større brug af digitalisering og nye måder at organisere arbejdet på, så kan vi skabe en offentlig sektor, der er både mere nærværende og mere økonomisk holdbar.

Det samme gælder indenfor sundhedsvæsenet. Vi ved alle, at det er en af de helt store udfordringer, hvor udgifterne vokser hurtigere end budgetterne kan følge med. Derfor er det glædeligt, at vi nu ser konkrete initiativer, som både handler om at styrke rekrutteringen, forbedre organiseringen og give sundhedsområdet et løft gennem samarbejde med Danmark. Rameaftalen, som Naalakkersuisut har indgået med Danmarks regering, betyder, at Danmark fra 2026 vil dække udgifterne til grønlandske patienters behandling på danske hospitaler. Det er et tiltag, der direkte kan lette presset på vores eget system og samtidig give borgerne adgang til den behandling, de har brug for.

Rammeaftalen rummer også andre elementer, der peger fremad. Investeringer i infrastruktur som en ny regional landingsbane i Ittoqqortoormiit og en dybvandshavn i Qaqortoq er investeringer, der kan skabe udvikling i hele landet og styrke erhvervslivet lokalt. Derudover kan muligheden for at etablere investeringsfonde med grønlandsk hovedkontrol blive et afgørende redskab til at skabe et mere robust økonomisk grundlag og til at understøtte de reformer, vi alle taler om.

For Demokraatit er det afgørende, at vi både ser udfordringerne og mulighederne. Ja, regnskabet for 2024 viser et bekymrende underskud. Men samtidig ser vi, at der i finanslovsforslaget for 2026 og i rammeaftalen med Danmark nu bliver taget fat på de rigtige områder. Det giver os grund til at tro på, at udviklingen kan vendes.

Vi mener, at vi nu står på tærsklen til en ny fase i den økonomiske politik. En fase, hvor vi ikke blot taler om problemerne, men faktisk sætter handling bag ordene. Med strammere budgetdisciplin, med modernisering af den offentlige sektor, med styrkelse af sundhedsvæsenet og med investeringer i infrastruktur og erhverv, har vi mulighed for at skabe et mere økonomisk selv bærende land.

Derfor er vores budskab i dag dobbelt. Vi skal tage regnskabet for 2024 som en advarsel, men vi skal også bruge det som en anledning til at pege på, at kursen allerede er lagt om mod større ansvarlighed og en mere robust fremtid. Vi skal videre ad den vej, og vi skal gøre det i fællesskab og ved at samarbejde bredt.

Med disse bemærkninger indstiller vi Landskassens Regnskab 2024 til videre behandling i Revisionsudvalget.